

EPÍLEG SOBRE VALENTS

Quan vam crear el blog Mireia (<http://mireiagalindo.blogspot.com>), voléiem construir-hi una novel·la en què la seua narradora dietarista fos naïf, descarada, xoldrista, baldragues, foteta, sentimental, valenta..., i que parlés en dialecte central. D'eixe darrer tret se'n deriva que, un poc tips d'escriure en dialecte central, tinguem ganes d'escriure en català, encara que només siga este epíleg.

La història que hèiem de desenvolupar al blog no estava escrita en el moment en què vam obrir-lo, però sí que estava pensada i estructurada (línies argumentals, veu narrativa, personatges secundaris, viatges, tendències polítics, pastixos metaliteraris...). Ara bé, sabéiem que el dia a dia l'aniria modificant, perquè pretenéiem fer una mena de Quixot a l'inrevés: Alonso Quijano eva una persona que voleva ser personatge d'un llibre de cavalleries, Mireia eva un personatge que voleva ser persona. D'astí vine que, en funció del que s'esdevenia al món "real" mentre escriuíem el blog novel·la, anéssem canviant algunes de les nostres idees. Com eva d'esperar,

una gestació tan especial mos va portar, quan vam voldre publicar la novel·la, a haver de reorganitzar els posts i a haver de reescriure'n una bona part. Les pàgines precedents són el resultat d'eixa reelaboració.

Donem les gràcies a Sisco (Francesc) Prats d'Edicions Garsineu i a Jordi Ferré de Cossetània Edicions; al primer, per haver-mos posat en contacte amb el segon; i al segon, per haver acceptat publicar esta novel·la. Per ser així de valents, tinen els dos un sopar pagat quan vulguen, sinse que siga necessari que mos regalen les seues calcetes. També mos faria goig podre donar les gràcies a Marcelino Iglésias, president d'Aragó. És probable que, quan esta novel·la ixca publicada, estiga ja feita la Llei de llengües d'Aragó, del nostre Aragó. Tant de bo siga així i no calga dir mai més dir estes estances que un de naltres va escriure no fa guaire (<http://rimat.blogspot.com>):

*Un maití de febrer,
quan encara no s'haja feit ben clar
—sol d'hivern tardaner—
i cruixa sota els peus la maitinada
coberta de gel prim i de rosada,
pujaré a Montllobar.*

*Quan la llum vulga ser
—a l'est Pallars, amb boira de fossar;
a l'oest l'espiller
Montsec ribagorçà, claror de fada—
guia de les Nogueres renovada,
pujaré a Montllobar.*

*I, pensant que al rader
de la boira ningú no fa enterrar
el meu català fer
—i la mateixa llengua està enrunada
on s'emmiralla cínica l'albada—,
ploraré a Monllobar.*

Marcelino, si has sigut prou valent i has fet la Llei de llengües de la manera que caleva fer-la, gràcies i a tu va dedicat este llibre. Però que la maledicció de la Mala Freixura caiga sobre tu si no l'has fet o n'has fet una que no implique cap cooficialitat ni per a la llengua catalana ni per a la llengua aragonesa en els seus respectius àmbits geogràfics. Per ara, dediquem la novel·la als 100 valents que van firmar el Manifest de Benavarri.

Manel Riu i Mir Roy

Benavarri, 23 d'abril de 2008

Manifest de Benavarri (100 persones per la llengua)

Ara que a Benavarri acaba de nàixer el Consell Municipal de la Llengua i vistes les diverses opinions que se sinten sobre qüestions lingüístiques, volem dir el següent:

1. Benavarri ha de ser un municipi realment bilingüe, on la nostra llengua no siga una llengua de segona necessitada sempre de traducció al castellà. El format del Butlletí Municipal ARO (notícies en català ribagorçà, i la resta en català o castellà, segons la tria dels autors) és el propi d'un mitjà públic que vol fomentar la nostra llengua.

2. La parla de Benavarri és una més entre les altres parles del municipi (les d'Aler, Antença, Calladrons...). La llengua en què s'agrupen totes estes parles del municipi no és el "benabarrense", sinó el català, en la seua variant ribagorçana.

3. En tots els idiomes, la llengua parlada és una cosa i la llengua escrita una altra. La normativa escrita, per flexible que siga, també tine límits. El català ribagorçà escrit ha de conservar tots els trets dialectals; ara bé, ni se pot trencar la unitat de la llengua ni hem de confondre els dialectalismes amb els castellanismes.

4. Cal perdre la por de fer servir el català ribagorçà. Per a presentar un acte, per a parlar davant un públic nombrós, per a escriure qualsevol cosa... la nostra llengua és tan apta com el castellà.

5. També se pot ser aragonès parlant i escriuint en català. Tant el català com el castellà o l'aragonès són llengües pròpies d'Aragó.

Subscriuen este manifest les següents 100 persones del municipi de Benavarri (gent que hi treballa, gent que hi ha nascut, gent que hi fa vida).

Benavarri, juny de 2004